

1939, po 17 września, Kostopol – Informacja Rejonowego Komitetu Wykonawczego o znacjonalizowaniu polskich przedsiębiorstw i majątków obywateli polskich w gminie Ludwipol.

**Spis
przedsiębiorstw, domów i budynków gospodarczych znacjonalizowanych
w gminie Ludwipol**

Nr	Nazwa przedsiębiorstwa lub obiekt nacjonalizacji	Jego adres	Do kogo należał	Kubatura	Jego wartość w złotych	Komu przekazano zgodnie z uchwałą PWK	Uwagi
1.	Fabryka kaolinu (Szlamownia)	w[ieś] Dermanka	Był[y] Kostopolski Powiatowy Sejmik Komunalny ¹	23 000 m ³	1.000.000	^{a-} [...]- ^a	
2.	Kopalnia kaolinu	-//-	-//-	30 ha	50.000	^{a-} [...]- ^a	
3.	Kamieniołom szpatu i kwarcu	w[ieś] Dermanka	Wołyńskie Zakłady Kaolinowe i Ceramiczne	2 ha	5.000	^{a-} [...]- ^a	
4.	Kamieniołom kwarcu	w[ieś] Bielczaki	Towarzystwo Zakładów Ceramicznych „Dziewulski-Lange” SA w Opocznie ²	0.75 ha	5.000	^{a-} [...]- ^a	
5.	Kamieniołom granitu	w[ieś] Moczulanka	Szramek Lucjan	3 500 m ³	400	^{a-} [...]- ^a	
6.	Kamieniołom	w[ieś]	Towarzystwo „Granit”	9 ha	150.000	^{a-} [...]- ^a	

^{a-} ^{-a} Rubryka niewypełniona.

	granitu	Moczulanka	Chodorowski Bronisław, Wigasin Owginia, Szramek Atanazy i Wasyl, Chajt Duwid				
7.	Kamieniołom granitu	w[ieś] Moczulanka	Chirik Owginia, Gutman Icko-Giersz, dzierżawią Łukomscy Bronisław i Gracjan	0,50 ha	10.000	^a [...] ^{-a}	
8.	Kamieniołom granitu	w[ieś] Moczulanka	Chodorowski Czesław	1 ha	15.000	^a [...] ^{-a}	
9.	Kamieniołom granitu	w[ieś] Moczulanka	Towarzystwo „Technogranit” Grinberg i Kozłowski” ³	3 ha	50.000	^a [...] ^{-a}	
10.	Kamieniołom czarnego granitu	w[ieś] Bronisławka	Karbowiak Józef	0,25 ha	5.000	^a [...] ^{-a}	
11.	Kopalnia kwarcu	w[ieś] Bronisławka	Czerneccy Mieczysław, Leon i Adam	0,50 ha	30.000	^a [...] ^{-a}	
12.	Kopalnia kwarcu	w[ieś] Huta Bystrzycka	Towarzystwo „Listwin Ludwipól braci Mełupów” ⁴	0,50 ha	1.000	^a [...] ^{-a}	
13.	Kamieniołom kwarcu	w[ieś] Huta Bystrzycka	Towarzystwo „Listwin Ludwipól braci Mełupów”	0,25 ha	900	^a [...] ^{-a}	
14.	Tartak	w[ieś] Głęboczek	Jałowicka Cecylia	2436,24 m ³	40.000	^a [...] ^{-a}	
15.	Tartak	w[ieś] Duża Sołpa	Szachniuk Zalman Szuber Mendel	805 m ³	50.000	^b -znacjonalizowany ^{-b}	
16.	Tartak	w[ieś] Moczulanka	Sztejn Icek Poleski Awrum	2292,08 m ³	30.000	^a [...] ^{-a}	
17.	Tartak i młyn parowy	w[ieś] Prom	Pikowski Awrum, Gandelman Leja, Gołub Boruch Grud Duwid	2732,55 m ³	60.000	^a [...] ^{-a}	
18.	Tartak	w[ieś] Chmielówka	Stecki Józef	924 m ³	150.000	^b -znacjonalizowany ^{-b}	

^b- ^{-b} Wyraz skreślony.

		ur[oczysko] Katarawy					
19.	Młyn wodny z kaszarnią	w[ieś] Chmielówka	Bracia: Aleksander, Michał, Jan i Paweł Kokotowie	280 m ³	20.000	^b -z nacjonalizowany ^{-b}	
20.	Młyn wodno-parowy z kaszarnią	w[ieś] Chmielówka ur[oczysko] ⁵ Wydumka	Gorn Edward	385 m ³	10.000	^b -z nacjonalizowany ^{-b}	
21.	Młyn parowy z kaszarnią, tłocznia oleju i sieczkarnią	w[ieś] Huta Stara	Łachter Chaskiel Weksler Jankiel	839,55 m ³	8.000	^a [...] ^{-a}	
22.	Młyn wodny turbinowy z kaszarnią	w[ieś] Bielczaki	Szmuskis Awrum i Tow[arzystwo] „Woł[ynskie] Zakłady Kaolin[owe]”	621,85 m ³	12.000	^a [...] ^{-a}	
23.	Młyn wodny turbinowy z kaszarnią i sieczkarnią	w[ieś] Ujście	Zaleński Stanisław	876,21 m ³	100.000	^a [...] ^{-a}	
24.	Młyn parowy z kaszarnią, tłocznia oleju i sieczkarnią	w[ieś] Bystrzyce	Ejdelman Uszer	245 m ³	8.000	^a [...] ^{-a}	
25.	Młyn parowy z kaszarnią, tłocznia oleju i sieczkarnią	w[ieś] Bielczany futor Kaczany	Zandwajs Szloma Fajman Srul Fajman Anszelm	562,44 m ³	13.000	^a [...] ^{-a}	
26.	Młyn motorowy z silnikiem gazowym z kaszarnią	w[ieś] Chołopy	Ornatowski Marian i Kuriata Rozalia	196 m ³	12.000	^a [...] ^{-a}	
27.	Młyn motorowy z silnikiem gazowym z kaszarnią, tłocznia oleju i sieczkarnią	w[ieś] Rudnia- Potasznia	Gerszman Wolf	938,31 m ³	12.000	^a [...] ^{-a}	
28.	Młyn parowy z kaszarnią, tłocznia oleju, sieczkarnią i fabryką sukna	w[ieś] Rudnia- Potasznia	Juz Awram	1695 m ³	20.000	^a [...] ^{-a}	
29.	Młyn parowy z	w[ieś]	Krimer Motel	208 m ³	7.000	^a [...] ^{-a}	

	kaszarnią	Kamionka					
30.	Młyn motorowy z kaszarnią i sieczkarnią	m[iasto] Ludwipol	Bebczuk Lejb, Barder Awrum i Kot-Misik Jan	803,3 m ³	30.000	a[...]-a	
31.	Młyn parowy z kaszarnią	w[ieś] Prom	Krigier Josiu	522,55 m ³	5.000	a[...]-a	
32.	Młyn parowy z kaszarnią i sieczkarnią	w[ieś] Woronówka	Kuriata Józef, Hilary i inni	308,25 m ³	2.000	a[...]-a	
33.	Młyn parowy z kaszarnią i sieczkarnią	w[ieś] Myszakowa	Weksler Chana	301,8 m ³	8.000	a[...]-a	
34.	Jeden dom ceglany i 2 budynki gospodarcze	m[iasto] Ludwipol	Sztarkman Simcha	1318,35 m ³	9.880	a[...]-a	
35.	Półowa domu drewnianego, 1 ganek, połowa budynku gospodarczego	m[iasto] Ludwipol	Sztarkman Simcha	417,2 m ³	2.480	a[...]-a	
36.	Jeden dom drewniany, 1 piwnica, 1 szopa na drewno	m[iasto] Ludwipol	Miedzinski Marian, Wójcik Jan	986 m ³	7.250	a[...]-a	
37.	Jeden dom drewniany i 2 ganki	w[ieś] Prom	Mikołajczyk Józef	507 m ³	6.160	a[...]-a	
38.	Jeden dom drewniany nieukończony, chlew i 1 piwnica	w[ieś] Prom	Mikołajczyk Józef	445,9 m ³	3.000	a[...]-a	
39.	Jeden dom drewniany i mała przybudówka na drewno	w[ieś] Prom	Bułat Andrzej	238,8 m ³	3.500	a[...]-a	
40.	Jeden dom drewniany i trzy drewniane budynki gospodarcze	m[iasto] Ludwipol	Należał do księdza parafii ludwipolskiej ⁶	1347,27 m ³	2.610	a[...]-a	
41.	Jeden dom	m[iasto]	Należał do	353,25 m ³	3.000	a[...]-a	

	drewniany	Ludwipol	księżda parafii ludwipolskiej				
42.	Jeden dom drewniany	m[iasto] Ludwipol	Należał do księżda parafii ludwipolskiej	446,35 m ³	2.480	a-[...]-a	
43.	Jeden dom z cegły i trzy budynki gospodarcze	m[iasto] Ludwipol	Murawiew Mikołaj ⁷	1439,8 m ³	20.000	a-[...]-a	

Zast[ępc]a przewodniczącego [Kostopolskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego]

[podpis odręczny nieczytelny]

Oryginal. Rękopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-86, op. 1, spr. 4, k. 1-5.

¹ Tak w dokumencie.

² Towarzystwo Akcyjne Zakładów Ceramicznych „Dziewulski i Lange” S.A. w Opocznie – funkcjonująca na terenie Opoczna przy ul. Staromiejskiej fabryka produkująca cegłę ogniotrwałą, a także płytki szamotowe oraz kamionkowe. Była własnością Jana Dziewulskiego i braci Józefa i Władysława Lange. Na początku była to zwykła cegielnia, od 1883 Towarzystwo Akcyjne. Należał do niego również kamieniołom szpatu i kwarcu w Dermance. Zarząd fabryki mieścił się w Warszawie. Podczas I wojny była nieczynna. Fabryka została ponownie uruchomiona dopiero w latach 1922-1923. W okresie dwudziestolecia międzywojennego dyrektorem był Piotr Dąbkowski, zaś akcjonariuszami: Reinsteinowie, Michał Karski oraz Stanisław Boniecki. Zob. „Rocznik polski” 1938, nr 4323.

³ „Technogranit” Sp. z o. o. – wł. nazwa Towarzystwo robót inżynieryjno-budowlanych i eksploatacji granitu wołyńskiego z własnych kamieniołomów w Moczulance i Rokitnie. Siedziba zarządu w okresie międzywojennym znajdowała się w Warszawie na ul. Zielnej.

⁴ Spółka Akcyjna „Listwin-Ludwipol” miała zarząd w Warszawie. Jej własnością były lasy w obrębie gminy ludwipolskiej Moczulanka, w powiecie kostopolskim, a także w Hucie Bystrzyckiej.

⁵ Powinno być futor.

⁶ Proboszczem parafii w Ludwipolu był wówczas ojciec kapucyn Bolesław Wojtan.

⁷ Mikołaj Murawiew w okresie międzywojennym był właścicielem ziemskim następujących majątków w województwie wołyńskim, pow. Kostopol: Adamówka, Bielsk, Gliniszczce, Hłuboczanka, Ludwipol, Młynek, Siedliszcze Wielkie, Zarzecze oraz Zastawie.